

РЕШЕНИЕ

№ 20317

гр. София, 12.06.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 26 състав, в
публично заседание на 18.02.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Шишкова

при участието на секретаря Веселина Григорова, като разгледа дело номер **12652** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производство по реда на чл. 145 – чл. 178 от Административно процесуалния кодекс (АПК) вр. 84, ал. 3 вр. чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).
Образувано е по жалба на И. А. Т. [дата на раждане] в [населено място], Сирийска арабска република, гражданин на С., ЛНЧ [ЕГН], депозирана чрез пълномощник – адв. Т. Л., САК против Решение № 12126/21.11.2024 г. на председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет (ДАБ - МС), с което е отказано да му бъде предоставен статут на бежанец и хуманитарен статут в Република България.

В жалбата са изложени съображения за незаконосъобразност на оспореното решение. Твърди се, че при издаването му са допуснати съществени нарушения на административно производствените правила, както и противоречия с приложимия материален закон. Според жалбоподателя, неправилно административният орган е negliжирал фактите относими към личното му положение и данните за актуалната обстановка в района, в който е живял до напускане на държавата си по произход, където следва да се върне. В този смисъл са изложени аргументи за несъобразяване на постановения административен акт с изискванията на чл. 8, ал. 2 от Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. и задължителното тълкуване, дадено с решение на СЕС от 17 февруари 2009 г. по дело С – 465/07, според което личният елемент на засягане може по принцип да се счита за установен, ако в държавата по произход или в съответен регион, в който ще бъде върнато лицето насилието е в такава висока степен, че самото пребиваване в този район е заплаха за живота и сигурността му. Жалбоподателят твърди, че изпитва основателен страх за живота и сигурността си, ако трябва да се върне в държавата си по произход доколкото в района, в който е живял продължават да се водят

сражения между редовната армия и различни военни формирования поради активната все още гражданска война. С тези аргументи е обосновано искане за отмяна на обжалвания административен акт и връщане на преписката на административния орган със задължителни указания относно приложението на закона.

Жалбоподателят и процесуалният му представител не се явиха в съдебното заседание.

Ответникът чрез процесуалния си представител – старши юриконсулт М. К. оспорва жалбата като неоснователна и счита, че следва да бъде отхвърлена. Застъпва становище, че в конкретния казус изводът за липса на основания за приложение на чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ е съответен на материалния закон и на неговата цел. Позовава се на данните от представената в съдебното производство актуална справка, изготвена от Дирекция „Международна дейност“ при ДАБ – МС относно политическата и икономическата обстановка в С.. Поставя акцент върху липсата на твърдения на жалбоподателя спрямо него да са осъществявани конкретни действия на преследване и да е имал проблеми с официалната власт, които са послужили в мотивите на оспореното решение административният орган да направи категоричен извод, че не е бил принуден да напусне страната си по произход по причини, отговарящи на критериите по чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ. Сочи и, че значителна част от семейството на кандидата за закрила – родителите му и десетте му братя и пет сестри продължават да живеят в С.. В този аспект, застъпва становище за липса на обективни данни, въз основа на които може да се приеме наличие на реален риск от преследване при връщане на жалбоподателя в държавата му по произход.

Софийска градска прокуратура не е изразила становище по жалбата и не участва със свой представител в съдебното заседание.

Настоящият съдебен състав на Административен съд – София-град, въз основа на приложените доказателства, становището на страните и правомощията си по чл.168, ал. 1 във вр. чл. 146 от АПК, прие за установено от фактическа и правна страна:

Административното производство е образувано по молба на жалбоподателя вх. № ОК-13-1834 от 17.09.2024 г., рег. № УП 23727 от 17.09.2024 г. по описа на РПЦ – С. при ДАБ – МС (л. 90) за предоставяне на международна закрила в Република България. Самоличността на жалбоподателя е установена въз основа на декларация по чл. 30, ал. 1, т. 3 от ЗУБ (л. 78). Попълнени са Евродак дактилоскопна карта (л. 80) и Регистрационен лист (л. 68, л.79 – л. 80).

Кандидатът за закрила е информиран на разбираем за него език в присъствие на преводач за процедурата, която ще се следва в производството по молбата за закрила, за правата и задълженията, както и за последиците при неспазване на задължения, включително и при отказ да сътрудничи на органите на ДАБ – МС. Уведомен е и за организациите, които предоставят правна и социална помощ на чужденци, търсещи закрила в Република България (л. 71 – л. 73, л. 76, л. 77, л. 81 – л. 87).

На 09.10.2024 г. в присъствие на преводач от арабски език е проведено интервю, документирано с приложен към преписката Протокол (л. 53 – л. 55). Като причина за напускане на държавата си по произход жалбоподателят е посочил, че е няма сигурност поради продължаващата гражданска война. Уточнил е, че е напуснал С. в края на м. август (около месец и 10 дни преди провеждане на интервюто) след като е станал свидетел на поредния въоръжен сблъсък между кюрдски въоръжени групи и редовната армия. Заявил е, че по принцип районът, в който е живял Д. А. е разделен на две части от река Е. между кюрди и араби, като нерядко в противоборствата се включва и редовната официална армия. Сочи, че България е сигурна страна и той желае да получи статут тук. Заявява, че за краткия си около седмичен престой в Турция е искал да подаде молба за закрила, но когато е отишъл в районното не е бил допуснат и дори не е получил документ. Твърди, че е за първи път в България и сам се е представил на компетентните органи

заявявайки желанието си да получи закрила. Като причина за напускане на държавата си по произход сочи и задължението за отбиване на военна служба, доколкото в настоящия период това почти сигурно означава участие във въоръжени сблъсъци. Заявил е, че в регистрационния център е и един от по-малките му братя, който все още е непълнолетен, но е дошъл преди него и също е подал молба за закрила, по която производството не е приключило. Жалбоподателят е споделил и че в България има вуйчо, който има предоставен статут преди около 3 години. Декларирал е, че е арабин, по вероизповедание – мюсюлманин сунит, завършил е четвърти клас, но през преобладаващата част от живота си е бил овчар, не е женен. Отрекъл е лично спрямо него да са отправяни заплахи и да е имал проблем с армията и полицията на територията на държавата си по произход, както и да е бил задържан, съден или осъждан. Изразил е опасение, че ако се върне в С. ще го изпратят в армията.

В приложението към Регистрационния лист (л. 68) е отразено, че жалбоподателят е влязъл на територията на РБългария – 16.09.2024 г.

В Становище рег. № УП 23727 от 15.11.2024 г. (л. 21) интервюиращият орган е направил предложение след преценка на представените доказателства по преписката да се откаже предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на жалбоподателя.

Към административната преписка са приложени Справки, изготвени от Дирекция „Международна дейност“ при ДАБ – МС относно актуалната политическа и икономическа обстановка в районите на Идлиб, Р., Х. и Х. и действащите въоръжени групировки (вх. № ЦУ-1850 от 27.08.2024 г. – л. 29 – л. 36) и на територията на цялата страна към 23.08.2024 г. (вх. № ЦУ-1841 - л. 22 – л. 28), както и относно подлежащите на мобилизация или задължителна военна служба (л. 37 – л. 40, л. 41 – л. 50), както и становище на ДАНС рег. № М-18730 от 01.11.2024 г., съгласно чл. 41, ал. 1, т. 1 от ЗДАНС (л. 52). Представено е копие с превод на български език на издадена на 10.09.2018 г. от Министерство на вътрешните работи, на името на жалбоподателя лична карта № 20873767 (л. 51).

С оспореното в настоящото производство Решение № 12126 от 21.11.2024 г., председателят на ДАБ – МС, на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 във вр. чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ, е отказал да предостави статут на бежанец и хуманитарен статут на жалбоподателя И. А. Т., като е приел, че той не е имал проблеми, основани на етническата му принадлежност и изповядваната религия, включително и с официалните власти, армията или полицията. Възпроизведени са твърденията на кандидата, че не е бил задържан, арестуван, съден или осъждан, както и че не е заплашван лично, и никога не му е оказвано физическо или психическо насилие в държавата му по произход. Пзовавайки се на § 70 от Наръчника по процедури и критерии за определяне на статут на бежанец на ВКБООН, административният орган е посочил, че принадлежността към определен етнос, в случая – арабския, не е достатъчно съществено основание, за да се предостави статут на бежанец. Приел е и че заявеното нежелание на кандидата да служи в армията също не отговаря на критериите в Наръчника на ВКБООН доколкото не е доказано, че изпълнението на военна служба, за него би означавало участие във военни действия, които противоречат на политическите, религиозни или моралните му убеждения. Данните за личното положение на кандидата са анализирани и според критериите за преследване, въведени с разпоредбата на чл. 8, ал. 4 от ЗУБ, както и по смисъла на чл. 1А от Женевската конвенция, като е прието, че в изложените причини за напускане на държавата по произход не са обективирани твърдения за физическо или психическо насилие, законови административни, полицейски или съдебни мерки, които са били насочени лично спрямо кандидата за закрила и в този смисъл не съществува риск и от бъдещо преследване по смисъла на чл. 8, ал. 2 – ал. 5 от ЗУБ. Не са установени и обективни данни предпоставящи приложението на основанието по чл. 8, ал. 9 от ЗУБ.

Въз основа и на информацията в приложените справки от Дирекция „Международна дейност“ на

ДАБ-МС относно положението в държавата по произход, административният орган позовавайки се на разширенията при тълкуването на чл. 15, б. „а“ от Директива 2011/95 /ЕС, дадени с Решение на СЕС от 17.02.2009 г. по дело С-465/07 и на чл. 15, б. „в“ от същата Директива, а и с Решение от 30.01.2014 г. по дело С-285/12, за да приеме липса на основание за предоставяне на хуманитарен статут, по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, е посочил, че няма данни за наличен вътрешен или международен въоръжен конфликт на територията на страната. Отразената информация в приложените справки за разделяне на провинция Д. А. на зони на контрол между официалното правителство и иранските и руските му съюзници в западната част, където са разположени поголемите градове като М., Б., Д. А., и на Източна част, контролирана от кюрдските сили, подкрепяни от коалиция, водена от САЩ, както и картографираните данни за ситуирани оперативни бази на клетки „Ислямска държава“ където се обучават бойци, не са преценени като обосноваващи наличие на вътрешен или международен конфликт на територията на страната, по смисъла на международното право, при който безогледното насилие е на такова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че жалбоподателят поради самият факт на пребиваване, е подложен на реална опасност да претърпи лични заплахи. Съществуващото насилие в отделни територии от страната не е оценено като безогледно, така че да обоснове невъзможност на кандидата да се ползва от закрилата на държавата си по произход. В мотивите на решението е посочено, че съгласно чл. 8, ал. 8 и чл. 9, ал. 5 от ЗУБ, закрила може да не се предостави когато в една част на държавата по произход не съществуват основания за страх от преследване, както и реален риск чужденецът да понесе тежки посегателства при завръщането си, казано по друг начин, може безпрепятствено и трайно да се ползва от ефективна закрила на тази територия. В този аспект, е посочено, че към момента на провеждане на административното производство в района, в който е живял жалбоподателят са създадени обществени центъра и мобилни звена, които съдействат на партньорски неправителствени организации на ВКБООН и предоставят широк кръг от правни услуги на завърнали се лица. С тези аргументи е обоснован извод, че за И. А. Т. не съществува реален риск от тежки посегателства по чл. 9, ал. 1 от ЗУБ.

Представената актуална справка за С. от Дирекция „Международна дейност“ при ДАБ – МС, приета като писмено доказателство в съдебното производство – вх. № МД-02-20 от 14.01.2025 г. (л. 99 – л. 101) съдържа информация, че след падане на режима на Б. А. на 8 декември 2024 г. представителите на бившия сирийски режим продължават да се помиряват и да уреждат статута си с временното правителство на страната. Установен е ръст на завръщащи се в страната, които се регистрират в създадени за целта обществени центрове и получават достъп до услуги за закрила. Според данни на ВКБООН в периода 08. – 29.12.2024 г. 58 400 души са се завърнали в С., основно от Л., Й. и Турция, а от началото на 2024 г. техният брой е приблизително 419 200, от които 25% от района на Р., 20 % от района на Х.. На 19.12.2024 г. генералният секретар на ООН е потвърдил ангажимента на организацията да продължи да подкрепя С. през предстоящия преходен период.

Описаните релевантни факти не са спорни за страните и позволяват да се направят следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима – депозирана е в предвидения в разпоредбата на чл. 84, ал. 3 от ЗУБ преклузивен срок (Решението е връчено на жалбоподателя в присъствие на преводач на 29.11.2024 г., а жалбата е заведена на 11.12.2024 г. - л. 5). Подадена е от лице с правен интерес от оспорването, срещу подлежащ на съдебен контрол за законосъобразност административен акт.

Разгледана по същество – жалбата е НЕОСНОВАТЕЛНА.

Оспореното Решение е постановено от компетентен административен орган. Издадено е в

писмена форма, при спазване на административно -производствените правила и правилно прилагане на материалния закон, в съответствие с неговата цел.

От приетите, неоспорени от страните по делото, доказателства се установява, че жалбоподателят е информиран писмено на разбираем за него език (арабски) за реда, който ще се следва в производството по подадената молба за получаване на международна закрила, за правата и задълженията му, както и за организациите, които предоставят правна и социална помощ на чужденци (чл. 58, ал. 8 от ЗУБ). Своевременно и надлежно е уведомен за датата на насроченото интервю, по време на което му е предоставена възможност да изложи бежанската си история и да ангажира доказателства в подкрепа на твърденията си, като за целта му е бил осигурен преводач. В приложения протокол, с който е документирано проведеното интервю, жалбоподателят с подписа си е удостоверил липсата на възражения и необходимостта от допълнения в съдържанието му. В съответствие с изискването на чл. 73 от ЗУБ, молбата е разгледана индивидуално, а на кандидата за закрила е предоставена възможност да изложи свободно и добросъвестно всички обстоятелства, които счита за значими без ограничения за представяне на доказателства.

Обжалваното решение е издадено в съответствие с материалния закон. Съгласно разпоредбата на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който поради основателни опасения от преследване, основани на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група се намира извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Правилен е изводът на административния орган, че изложените от лицето причини за напускане на държавата по произход не представляват материалноправно основание по смисъла на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец. Законосъобразно и обосновано административният орган е приел, че жалбоподателят не е заявил нито едно обстоятелство, което може да бъде свързано с която и да е от причините за преследване, посочени в закона.

В проведеното интервю той изрично е отрекъл да е бил обект на преследване от държавата, партия или организация, включително и недържавни субекти, да е имал проблеми, свързани с религията, която изповядва или с етническата си принадлежност. В бежанската си история е заявил единствено, че е напуснал С. заради нежеланието да служи в армията и обстановката на несигурност създала се непосредствени преди свалянето на предишното управление. Не е отрекъл, че преобладаващата част от членовете на семейството му продължават да живеят в С., а и самият той не е бил преследван докато е живял там. Събраните в хода на административното производство доказателства не установяват обективни данни за преследване или за наличие на основателен страх от такова, дължащ се на раса, религия, националност, убеждение. В този аспект, съответен на изискванията на закона е изводът на административния орган за липса на основания, на които на жалбоподателя да бъде предоставен статут на бежанец.

Правилна и обоснована е и преценката относно липсата на основания за предоставяне на хуманитарен статут. Съгласно разпоредбата на чл. 9, ал. 1 от ЗУБ хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила в държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като смъртно наказание или екзекуция; изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание; тежки заплахи срещу живота или личността поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт.

Разпоредбата на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ е в пълен синхрон с нормата на чл. 15, б. „в“ от Директива

2004/83/ЕО на Съвета от 29.04.2004 г. (отм. с Директива 95/2011/ЕО) относно минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци и лица, които поради други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила. В Решение от 17.02.2009 г. по дело С-465/07 е прието, че разпоредбата на чл. 15 б. „в“ от Директива 2004/83/ЕО на Съвета, (приложима и по отношение на действащата Директива 95/2011/ЕО) следва да се тълкува в смисъл, че съществуването на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на кандидата за субсидиарна закрила не е подчинено на условието за представяне на доказателства, че той представлява специфична цел, поради присъщи на личното му положение елементи; съществуването на такива заплахи може по изключение да се счита за установено когато степента на характеризиращото протичащ въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявано от компетентните национални власти, сезирани с молбата за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държавата-членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига такова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилното лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тази територия се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи.

В представените справки, изготвени от Дирекция „Международна дейност“ на ДАБ – МС относно общото положение и актуалната политическа и икономическа обстановка в С. няма данни, които обосновават наличие на актуален въоръжен конфликт на територията на страната, поради което не могат да служат и като основание за извод, че са налице предпоставки за предоставяне на хуманитарен статут, на основание чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ.

Следва да се отбележи, че административното производство е проведено задълбочено и всестранно, установени са всички релевантни за спора факти, извършена е обективна преценка на наличието на опасностите от преследване и на реалната опасност от тежко посегателство, обсъдена е актуалната обстановка в страната по произход.

С оглед на изложеното, обосновано и законосъобразно административният орган е приел, че не са налице основанията, визирани в разпоредбите на чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ, за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на жалбоподателя, поради което жалбата като неоснователна следва да бъде отхвърлена.

Страните не са претендирали присъждане на разноски и по аргумент на чл. 81 от ГПК, съдът не дължи произнасяне.

Мотивиран от изложеното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК във вр. чл. 85, ал. 1 и ал. 4 във вр. чл. 84, ал. 3 от ЗУБ, Административен съд София – град, Първо отделение, 26 състав

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ жалбата на И. А. Т. [дата на раждане] в [населено място], Сирийска арабска република, гражданин на С., ЛНЧ [ЕГН], депозирана чрез пълномощник – адв. Т. Л., САК против Решение № 12126/21.11.2024 г. на председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет, с което е отказано да му бъде предоставен статут на бежанец и хуманитарен статут в Република България.

РЕШЕНИЕТО подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщението на страните.

СЪДИЯ: